

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/046 van 21 april 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenwoning – Feitelijke gezinsvorming – Politieonderzoek – Ziekte dochter

Verzoekster betwist de beslissing van de uitbetalingsactor tot terugvordering van sociale toeslagen, eenmalige coronatoeslag en schooltoeslagen wegens vaststelling van feitelijke gezinsvorming. Verzoekster betwist de feitelijke samenwoning.

Verzoekster en de heer ... hebben samen vier kinderen. Zij zijn nooit met elkaar gehuwd maar uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat zij tot 11 mei 2011 samenwoonden op het adres ... .

Verzoekster was vanaf 11 mei 2011 tot op heden steeds als alleenstaande ouder in het Rijksregister ingeschreven, tot 4 september 2020 verder op voormeld adres en vanaf 4 september 2020 tot heden op haar huidige domicilie ... .

De heer ... van zijn kant is vanaf 11 mei 2011 tot op heden als alleenstaande ingeschreven, dit op de volgende adressen:

- ... van 11 mei 2011 tot 17 december 2014;
- ... van 17 december 2014 tot 17 april 2015;
- ... van 17 april 2015 tot 20 oktober 2021;
- ... van 20 oktober 2021 tot 11 februari 2022;
- ... van 11 februari 2022 tot heden.

Verwerende partij verwijst in haar standpunt gericht aan de Geschillencommissie d.d. 5 januari 2022 naar de vaststellingen van de Politie ... zoals opgenomen in de door het Arbeidsauditoraat ... per brief d.d. 2 september 2021 aan het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bezorgde processen-verbaal.

Hieruit blijkt dat er op 20 februari 2019 door de Politie ... een onderzoek naar domiciliefraude werd ingesteld met verzoekster en de heer ... als verdachten.

In het verzoek d.d. 4 november 2021 stelt Mr. .... namens verzoekster dat er geen sprake was van samenwoning en zij wijst daarbij op wat volgt:

“Partijen hebben wel 4 kinderen tesamen, en het is evident dat dit enige communicatie vergt, alsmede de sporadische aanwezigheid van verzoekster bij dhr ....., in het kader van de opvoeding van de kinderen.”

en:

“Vanaf mei 2021 is de gemeenschappelijke dochter ..... ernstig ziek (lymfekanker) en vraagt zij permanente verzorging.”

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/046

21 april 2023

REPERTORIUMNR. GC/21/A0288

INZAKE : ....., wonende te .....

Vertegenwoordigd door ....., advocaat,
kantoorhoudende te .....

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te .....

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat Mr. .... namens verzoekster op 4 november 2021 bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ heeft ingediend, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 1 oktober 2021 waarbij werd overgegaan tot terugvordering van sociale toeslagen voor de periode van 1 maart 2019 tot en met 31 augustus 2021, de eenmalige coronatoeslag en de schooltoeslagen voor het kind ..... voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021, ten bedrage van in totaal € 3.813,54, meer intresten op 1 oktober 2021 provisioneel geraamd op € 337,67;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 22 november 2021 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld dat het verzoek d.d. 4 november 2021 ontvankelijk was en waarbij werd meegedeeld dat het verzoek nog niet ten gronde door de Geschillencommissie kon worden behandeld in afwachting van het lopende strafonderzoek bij het Arbeidsauditoraat .....

Gelet op het verzoek van Mr. .... namens verzoekster d.d. 3 februari 2022 tot stopzetting van de inhoudingen op verder verschuldigd Groeipakket bij wijze van voorlopige maatregel en gelet op het feit dat verwerende partij ingevolge dit verzoek vrijwillig de inhoudingen heeft stopgezet en vanaf 1 februari 2022 het verder verschuldigde Groeipakket opnieuw volledig aan verzoekster heeft uitbetaald;

Gelet op het feit dat Mr. .... namens verzoekster eveneens bij de Arbeidsrechtbank te ....., beroep heeft aangetekend tegen dezelfde beslissing van verwerende partij d.d. 1 oktober 2021;

Gelet op het feit dat de Arbeidsrechtbank te ....., de zaak gekend onder het algemeen rolnummer ..... naar de rol heeft verzonden in afwachting van een beslissing van de Geschillencommissie ten gronde;

Gelet op het bericht van Mr. .... per e-mail d.d. 15 februari 2023 met als bijlage kopie van het schrijven van het Arbeidsauditoraat ..... d.d. 2 februari 2023 gericht aan Mr. .... waarbij werd meegedeeld dat de strafzaak werd geseponeerd op 1 februari 2023 zodat voorliggend verzoek gericht aan de Geschillencommissie d.d. 4 november 2021 ten gronde door de Geschillencommissie kan worden behandeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van de Geschillencommissie van 21 april 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat Mr. .... per e-mail d.d. 21 april 2023 verwittigde dat de zaak mag in beraad genomen worden;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 21 april 2023;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster en de heer ..... hebben samen vier kinderen: .....
(° .....), ... (° .....), ... (° .....) en .....
..... (° .....).

Zij zijn nooit met elkaar gehuwd maar woonden tot 11 mei 2011 samen op het adres
.....

Vanaf 11 mei 2011 was verzoekster tot op heden steeds als alleenstaande ouder in het Rijksregister
ingeschreven, tot 4 september 2020 verder op voormeld adres en vanaf 4 september 2020 tot op
heden op haar huidige domicilie, ...

De heer ..... van zijn kant is vanaf 11 mei 2011 tot heden als alleenstaande ingeschreven,
dit op de volgende adressen:

- ..... van 11 mei 2011 tot 17 december 2014;
- ..... van 17 december 2014 tot 17 april
2015;
- ..... van 17 april 2015 tot 20 oktober 2021;
- ..... van 20 oktober 2021 tot 11 februari 2022;
- ..... van 11 februari 2022 tot heden.

Verwerende partij heeft met ingang van 1 januari 2019 in het Groeipakket kinderbijslag toegekend
aan verzoekster voor de kinderen ..... en ....., inclusief een sociale toeslag en de
eenmalige coronatoeslag in december 2020.

Voor beide kinderen werd er voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 eveneens een
schooltoeslag toegekend.

Via het Agentschap Uitbetaling Groeipakket werd verwerende partij in kennis gesteld van het
schrijven van het Arbeidsauditoraat ..... d.d. 2 september 2021 met als bijlage
processen-verbaal van de Politie ..... betreffende hun onderzoek naar domiciliefraude in hoofde
van verzoekster en de heer .....

Verwerende partij heeft geconcludeerd dat uit de vaststellingen van de Politie ..... bleek dat
verzoekster en de heer ..... een feitelijk gezin vormden vanaf 20 februari 2019.

Vermits de gezamenlijke inkomsten van verzoekster en de heer ..... de toepasselijke
grensbedragen bleken te hebben overschreden, werd de betaling van de sociale toeslag stopgezet
vanaf 1 september 2021 en is verwerende partij bij betwiste beslissing d.d. 1 oktober 2021
overgegaan tot terugvordering van verzoekster van de sociale toeslag voor de periode van 1 maart
2019 tot en met 31 augustus 2021, de eenmalige coronatoeslag en de schooltoeslagen voor de
schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 ten bedrage van in totaal € 3.813,54.

3. Standpunt van verzoekster:

Mr. .... heeft de grieven van verzoekster in voorliggend verzoek d.d. 4 november 2021 als volgt verwoord:

*“Verzoekster wenst bij deze beroep aan te tekenen tegen de **beslissing van ..... dd. 01.10.2021**, waarbij gesteld werd dat zij vanaf 20.02.2019 zou samenwonen met de heer ..... en het bedrag van 4.151,21 Eur wordt terug gevorderd.*

Kopie van de beslissing wordt bij deze gevoegd.

Het beroep is gesteund op de volgende argumenten:

- *er is geen samenwoonst vanaf 20.02.2019 van verzoekster met de heer .....*

Partijen hebben wel 4 kinderen tesamen, en het is evident dat dit enige communicatie vergt, alsmede de sporadische aanwezigheid van verzoekster bij dhr ....., in het kader van de opvoeding van de kinderen.

- *Verzoekster vocht de beslissing van de Arbeidsauditeur aan, doch kreeg de mededeling dat de zaak nog in vooronderzoek is. (ref. OM: ..... dd. 22.07.2021)*

Derhalve wordt iedere directe inhouding van de uitbetaling van de Groeipakket met klem betwist. Uitbetaling dient verder te geschieden, minstens tot definitieve beslissing en afronding van het strafonderzoek.

- *Vanaf mei 2021 is de gemeenschappelijke dochter ..... ernstig ziek (lymfekanker) en vraagt zij permanente verzorging.*

De woning van de heer ..... te ....., is meer aangewezen voor het verblijf van de zieke dochter, beter dan de sociale woning van verzoekster te .....

Vandaar dat verzoekster inderdaad veelvuldig in de woning van dhr. .... aan te treffen is, doch er is geen samenwoonst.

Ter staving van de ziekte van de dochter ..... worden de diverse medische verslagen overgemaakt.”

OM DEZE REDENEN

BEHAGE HET DE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

Na partijen te hebben opgeroepen conform de wettelijke bepalingen.

De beslissing van ..... dd. 01.10.2021 te vernietigen,

En opnieuw beslissende:

Te zeggen voor recht dat er geen samenwoont is van verzoekster met de heer ..... vanaf 20.02.2019

En daar derhalve wel de sociale toeslag toe te kennen vanaf 01.03.2019,

Minstens:

Te zeggen voor recht dat er niet verder tot inhouding op het aan verzoekster toekomende groeppakket wordt overgegaan, minstens niet tot definitieve beslissing Arbeidsauditoraat / Rechtbank.”

Volgende genummerde stavingsstukken werden bij het verzoek d.d. 4 november 2021 gevoegd:

0. Bestreden beslissing verwerende partij d.d. 1 oktober 2021;
1. Schrijven van Mr. .... aan het Arbeidsauditoraat en Parket Procureur des Konings d.d. 14 oktober 2021;
2. Betwisting rechtstreeks aan verwerende partij d.d. 14 oktober 2021;
3. Bericht Arbeidsauditoraat d.d. 18 oktober 2021: zaak nog in vooronderzoek;
4. Medische verslagen / attesten nopens ziekte (lymfenkanker) van .....

Bij e-mail d.d. 15 februari 2023 heeft Mr. ....namens verzoekster aan de Geschillencommissie meegedeeld wat volgt:

“Inliggend vindt u het bewijs van het seponeren van het dossier door het Arbeidsauditoraat.

Mag ik u dan ook verzoeken onmiddellijk over te gaan tot uitbetaling van de achterstallige bedragen, dit op mijn rekening derden ..... en uiterlijk tegen 01.03.2023.”

4. Standpunt van verwerende partij:

- De verwerende partij heeft bij de terugvorderingsbeslissing d.d. 1 oktober 2021 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“..... heeft belangrijk nieuws voor jou. Bedankt om deze brief aandachtig te lezen.

Wij betaalde je ten onrechte € 3 813,54 uit.

Bij onderzoek van jouw dossier werd vastgesteld dat je sinds 20 februari 2019 samenwoont met ..... Dit ondanks het feit dat jullie niet op hetzelfde adres ingeschreven stonden in de periode van 20 februari 2019 tot heden.

Aangezien volgens onze gegevens jullie gemeenschappelijke gezinsinkomen hoger ligt dan € 30986,17 (tot 30 september 2020) en € 31605,89 (vanaf 1 oktober 2020), kunnen wij vanaf 1 maart 2019 geen sociale toeslag meer toekennen.

Om het bedrag van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) te bepalen vanaf het schooljaar 2019-2020 mochten wij niet alleen met jouw inkomsten rekening houden, maar ook met dat van .....

..... Daarom heb je over het schooljaar 2019-2020 geen recht op de selectieve participatietoeslag voor .....

Op de keerzijde van deze brief vind je meer details over de berekening van dit bedrag.

..... is wettelijk verplicht om dit ten onrechte uitbetaalde geld terug te vorderen.

De betaling was strijdig met artikel art. 222 van het Decreet Groeipakket. Volgens dat artikel wordt het basisbedrag verhoogd met een maandelijks sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden het grensbedrag niet overschrijden.

De betaling was strijdig met artikels 25, 37 en 39 van het Decreet Groeipakket. Volgens die artikels wordt er uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort op 31 augustus van het schooljaar in kwestie, om te bepalen of een rechthebbende leerling in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen.

Op basis van de in aanmerking te nemen gezinsinkomsten, bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de schooltoeslag van 17 mei 2019, wordt de hoogte van de selectieve participatietoeslag bepaald.

Je verkreeg deze bedragen dus door frauduleuze handelingen.

Daarom vorderen wij (volgens artikel 101 GPD) ook de intresten van € 337,67 op de ten onrechte ontvangen bedragen terug. Deze intresten werden als volgt berekend:

(onverschuldigd bedrag X aantal onterecht toegekende dagen X intrestvoet): 365

In totaal vorderen wij dus € 4 151,21 van jou terug.

Omdat ten onrecht betaalde bedragen Groeipakket na fraude pas verjaren na 5 jaar, kan dit gebeuren tot 5 jaar na datum van de betaling. Wij moeten dus € 4 151,21 terugvorderen.

Dit gebeurt door telkens 100% in te houden op de betalingen die je nog zal ontvangen van ..... (art. 103§1 van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je hier stilzwijgend mee akkoord. Elke inhouding stuit de verjaring."

- Bij e-mail d.d. 5 januari 2022 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:

"Omschrijving van de feiten

..... betaalt Groeipakket voor de kinderen ..... en .....
..... aan mevrouw ..... (verzoeker). Zij is de enige begunstigde (bijslagtrekkende).

Ze woont sinds 2011 alleen met haar kinderen, tot 04/09/2020 op het adres .....
..... en vanaf 04/09/2020 op het adres .....

Meneer ....., vader van de kinderen, woonde bij haar tot 2011 en sindsdien alleen. Tot 20/10/2021 was hij ingeschreven op het adres ..... Sinds 20/10/2021 is hij ingeschreven op het referentieadres van .....

Mevrouw ..... ontving doorlopend de sociale toeslag als alleenstaande ouder met een "laag" inkomen, alsook de bijhorende volledige leeftijdsbijslag voor het oudste kind.

Op 17/09/2021 ontving ..... via de Sociale Begeleiding- en Toezichtdienst VUTG het proces-verbaal van de arbeidsauditeur van ..... waaruit blijkt dat er sprake is van fraude. De arbeidsauditeur schrijft dat mevrouw ..... samenwoont met haar partner meneer ..... op zijn adres te .....

..... gaat op basis van het proces-verbaal op 01/10/2021 over tot terugvordering van de betaalde sociale toeslagen, coronatoeslag en schooltoeslagen vanaf de rechtsmaand maart 2019 tot en met augustus 2021. Het gezinsinkomen van beide ouders samengeteld, ligt immers te hoog.

Mevrouw ..... tekent beroep aan bij de arbeidsrechtbank tegen onze beslissing tot terugvordering van 01/10/2021, en voert aan dat er geen samenwoonst is. Volgens haar is het evident dat er afgesproken wordt aangezien ze samen 4 kinderen hebben, en is hun dochter ernstig ziek waardoor zij verzorgd wordt in de woning van meneer .....

Standpunt ..... en wettelijke bepalingen

..... heeft veel begrip voor de moeilijke en zeer ernstige situatie van het gezin met betrekking tot de ziekte van hun dochter.

Echter zien wij geen tegenbewijs van de vastgestelde samenwoonst. De vaststellingen door de lokale politie, bevestigd in het proces-verbaal van de arbeidsauditeur, worden geenszins betwist.

Om deze reden kunnen wij onze beslissing dan ook niet herzien. De ouders vormen samen een feitelijk gezin wat tot gevolg heeft dat de inkomsten samengeteld worden om het recht op sociale toeslagen, schooltoeslagen en de coronatoeslag te bepalen.

Er was geen recht op de sociale toeslagen, omdat de inkomsten van beide ouders samen te hoog zijn ingevolge art. 222 van het Groeipakketdecreet.

Er was geen recht op de coronatoeslag op basis van het decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis, dat zich eveneens steunt op de gezamenlijke gezinsinkomsten.

Er was geen recht op de schooltoeslagen, omdat de inkomsten van beide ouders samen te hoog zijn ingevolge art. 25, 37 en 39 van het Groeipakketdecreet, te lezen met art. 20 van het BVR Selectieve participatietoeslagen waarin de maximumgrenzen worden bepaald."

- Ingevolge de kennisname van de seponering van de strafzaak heeft verwerende partij bij e-mail d.d. 24 februari 2023 dienaangaande volgend standpunt meegedeeld:

"We zien dat de seponering van het strafonderzoek in dergelijke gevallen eerder de regel dan de uitzondering is. Betrokkene begrijpt dit verkeerd als zou zij vrijgesproken zijn van de feiten waaraan zij zich heeft bezondigd.

Inderdaad, deze seponering verandert niets aan ons eerder geformuleerde standpunt. Betrokkene pleegde domiciliefraude met het oog op het verkrijgen van sociale voordelen. Zou u een zitting kunnen vaststellen ten einde een uitspraak in deze zaak te verkrijgen?

Wij zien geen reden om de reeds ingehouden bedragen terug uit te betalen, temeer daar het om fraudegeval gaat. Er is nog een aanzienlijk openstaand debet waarvoor de inhoudingen voorlopig werden geschorst. Wij zijn wel bereid deze inhoudingen verder op te schorten tot de Geschillencommissie een uitspraak heeft gedaan.”

5. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op het feit of verzoekster al dan niet samenwoonde of een feitelijk gezin vormde met de heer .....vanaf februari 2019 en aldus al dan niet recht had op een sociale toeslag (en het daaraan gekoppelde bedrag aan leeftijdsbijslag) voor de periode van 1 maart 2019 tot en met 31 augustus 2021, op de eenmalige coronatoeslag en op een schooltoeslag voor de kinderen ..... en ..... voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021.

5.1. Wat de sociale toeslag betreft:

Gezien de 4 kinderen van verzoekster geboren zijn vóór 1 januari 2019, zijn de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het Groeipakketdecreet van toepassing inzake het recht op een sociale toeslag met ingang van 1 januari 2019.

- *Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: ‘De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.’*

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

In het voorliggende dossier zijn de overgangsbepalingen vervat in het artikel 210 van voormelde titel 1 (basisbedragen) en in het artikel 222 van voormelde titel 4 (sociale toeslagen) relevant.

Aldus bepaalt artikel 210, §1 Groeipakketdecreet:

‘Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan. (...)’

Aldus bepaalt artikel 222 Groeipakketdecreet:

‘§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;

3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;

(...)

§3. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3° wordt verhoogd tot 23,43 euro voor de betrokken kinderen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of begunstigde van de kinderbijslag voor die rechtgevende kinderen in aanmerking komt voor de toeslag voor eenoudergezinnen, vermeld in artikel 41 van de Algemene Kinderbijslagwet. (...)"

Uit de voormelde bepaling van artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren vóór 1 januari 2019, er in het Groeipakket vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, 1° en 2° Groeipakketdecreet.

Aldus bepaalt artikel 18 van het Groeipakketdecreet (oorspronkelijke versie van toepassing op kwestieuze periode):

"Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.

(..)

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmbelprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag."

In uitvoering van de bepalingen van artikel 18, laatste lid Groeipakketdecreet, heeft de Vlaamse Regering bij artikel 2 van het BVR van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor

het toekennen van een sociale toeslag (verder BVR Sociale toeslagen genoemd) bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

*Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de **begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt** als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.*

§2. Als de begunstigde samenwoont met meerdere niet-verwante personen, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met, in afdalende volgorde van voorrang:

- 1° de persoon met wie de begunstigde gehuwd is, als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het decreet van 27 april 2018;*
- 2° de andere ouder van het kind;*
- 3° de persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd;*
- 4° de persoon met wie de begunstigde verklaart samen de kinderen op te voeden;*
- 5° de persoon met wie de begunstigde het langst samenwoont.*

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.”

De bepalingen van artikel 3 van hetzelfde BVR stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin dat:

“§1. Het samenwonen, vermeld in artikel 2, §2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§2. De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1:

- 1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;*
- 2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.*

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om de gegevens vermeld in het Rijksregister te weerleggen, aanvullen.

§3. Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

- 1° een controle door de gezinsinspecteur;*
- 2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.

§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;
- 3° een attest van detentie;
- 4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
- 9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5. De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

- 1° ze hebben een gemeenschappelijk kind;
- 2° ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”

Bij de toepassing van deze bepalingen blijkt uit de definitie als bepaald bij artikel 1, 2° van het BVR Sociale toeslagen dat ‘feitelijk gezin’ steeds dient te worden begrepen als:

“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.”

Cf. vonnis d.d. 15 maart 2023 van de Arbeidsrechtbank te Gent (afdeling Brugge), onuitg.:
“Het begrip ‘feitelijk gezin’ wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc. Kron. 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklink. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede 'hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier'.

5.2. Wat de eenmalige coronatoeslag betreft:

De toekenningsvoorwaarden van de eenmalige coronatoeslag zijn bepaald in het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (BS 02.12.2020). De eenmalige coronatoeslag is te onderscheiden van de coronatoeslag die werd ingevoerd met het decreet van 19 juni 2020 tot invoering van een uitzonderlijke gezinsbijslag (van 120 euro) in het kader van de COVID-19-maatregelen die aangevraagd diende te worden en werd uitbetaald in drie maandelijks schijven. De algemene toelichting bij het voorstel van het decreet van 27 november 2020 kadert dit als volgt:

“Het decreet van 19 juni 2020 tot invoering van een uitzonderlijke gezinsbijslag in het kader van de COVID-19-maatregelen voorziet in een uitzonderlijke toeslag in het kader van het gezinsbeleid. Dit voorstel van decreet geeft mee uitvoering aan de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 mei 2020 over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie.

Het decreet van 19 juni 2020 bepaalt dat gezinnen die een groeipakket ontvangen en die kunnen aantonen dat hun inkomen in maart, april, mei en/of juni 2020 gedurende minstens één maand met minstens 10 procent is gedaald in vergelijking met januari of februari 2020, recht hebben op een toeslag als hun inkomen de grens van 2213,30 euro per maand niet overschrijdt. Die toeslag bedraagt 120 euro en wordt uitbetaald in drie maandelijks schijven. Op basis van een theoretische oefening werd het budget geraamd op 15 miljoen euro. Aanvragen konden worden ingediend tot 31 oktober 2020.

Op 1 november 2020 was er aan 16.670 kinderen een COVID-19-toeslag toegekend, wat overeenkomt met een totaalbedrag van 2.000.400 euro. Van dat bedrag is al 1.654.846,49 euro effectief uitbetaald. Aangezien de aanvragen pas worden geregistreerd op het moment dat de uitbetaler over alle gegevens beschikt en burgers hun aanvraag tot vier maanden nadien kunnen vervolledigen, is het voor een volledig en definitief beeld wachten tot maart 2021. Een voorzichtige raming toont aan dat minstens 12 miljoen euro niet zal worden benut.

Dit voorstel van decreet voorziet in een maatregel waarbij een bedrag van 12 miljoen euro wordt ingezet voor hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Op 18 november 2020 werd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Aanbeveling 95° luidt als volgt: “werk op basis van de evaluatie van de COVID-19-toeslag een specifieke en tijdelijke financiële ondersteuning uit voor gezinnen met kinderen die over een laag inkomen beschikken”.

Concreet omvat dit voorstel van decreet een eenmalige toeslag die zal worden toegekend aan gezinnen met rechtgevendende kinderen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. In november 2020 komen naar schatting 341.202 kinderen in aanmerking voor een dergelijke toeslag.

Voor de toeslag in kwestie wordt een budget uitgetrokken van 12 miljoen euro, zodat eenmalig een bedrag van afgerond 35 euro per kind kan worden toegekend.”

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt het volgende:

“In het kader van de COVID-19-crisis heeft het kind aan wie in november 2020 het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°, of artikel 222, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt toegekend, recht op een eenmalige toeslag van 35 euro onder de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018.

De eenmalige toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt definitief aan de begunstigden toegekend.

(...)”

In de toelichting bij voorgenoemd artikel wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de ‘definitieve toekenning’:

“De definitieve toekenning, vermeld in het tweede lid, overschrijft een van de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018. Artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag bepaalt dat er a posteriori, namelijk twee jaar na de toekenning, een controle op de gezinsinkomsten wordt uitgevoerd. De eenmalige toeslag, vermeld in dit voorstel van decreet, wordt definitief toegekend zonder controle a-posteriori.”

De uitbetaling gebeurt op dezelfde manier als de betaling van de gezinsbijslagen (art. 4) en wordt uitbetaald in december 2020 of uiterlijk in de maand na de vaststelling van het recht op de eenmalige toeslag (art. 5).

Bijgevolg hangt de beoordeling of er recht is op de eenmalige coronatoeslag samen met de vraag of er aan de voorwaarden voldaan is voor de sociale toeslag in de maand november 2020.

5.3. Wat de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor leerlingen betreft:

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (verder Groeipakketdecreet genoemd). Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 van het Groeipakketdecreet bepaalt (oorspronkelijke versie):

*“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op **31 december van het schooljaar in kwestie.***

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Bij de bepalingen van artikel 2 van het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat de selectieve participatietoelagen betreft (B.S. 27.07.2020, artikel 2 in werking getreden op 1/08/2020 voor het

schooljaar 2020-2021) werden in artikel 25, eerste en tweede lid de woorden "31 december van het schooljaar in kwestie" telkens vervangen door de woorden "**31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie**".

In casu is er geen betwisting omtrent de nationaliteits- of de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 1° en 2° Groeipakketdecreet) zodat er enkel verder dient te worden ingegaan op de financiële voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 3° Groeipakketdecreet).

Financiële voorwaarden - vaststelling gezinsinkomsten - feitelijke gezinsvorming

De bepalingen van artikel 37, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen aangaande de financiële voorwaarden vooreerst dat:

*"Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelage leerling, wordt uitgegaan van **de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.**"*

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

"Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip "inkomsten" voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip "inkomsten" voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen. Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen."

Artikel 3, §1 en §2, 1^e t.e.m. 4^e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepaalt:

"§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

*§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder **feitelijk gezin**: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.*

*Er wordt rekening gehouden met de **inkomsten** van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de **persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt** als de*

selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.

Als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan het rechthebbende kind zelf conform artikel 73, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van het kind zelf en de persoon met wie het kind samenwoont.

Als de persoon, vermeld in het tweede en derde lid, samenwoont met verschillende niet-verwante personen tot en met de derde graad, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met de volgende personen, in afdalende volgorde:

- 1° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, getrouwd is als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het decreet van 27 april 2018;*
- 2° de andere ouder van het kind;*
- 3° de persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd;*
- 4° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, verklaart samen de kinderen op te voeden;*
- 5° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, het langst samenwoont.”*

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt.

De bepalingen van artikel 3, § 2, 8° t.e.m. laatste lid van het BVR Selectieve participatietoelagen stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin verder dat:

“Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

- 1° een controle door de gezinsinspecteur;*
- 2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsamenstelling blijkt;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, samenwoont.*

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;*
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;*
- 3° een attest van detentie;*
- 4° een registratieformulier van de mantelzorg, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;*
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;*
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;*
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;*
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;*

- 9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
- 13° een controle door de gezinsinspecteur.

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;
- 2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd.”

5.4. Toepasselijke bepalingen betreffende de verhoogde leeftijdstoelag

Artikel 212 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, zal recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, §2, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

- 1° 31,99 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;
- 2° 48,88 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;
- 3° 62,15 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.

§2. In afwijking van paragraaf 1 geeft een oudste rechtgevend kind, waarvoor een bijslagtrekkende of begunstigden, aan wie kinderbijslag wordt betaald voor een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro, de gezinsbijslagen ontvangen, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, §1, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

- 1° 16,04 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;
- 2° 24,43 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;
- 3° 28,16 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.

(...)

§4. In afwijking van paragraaf 2 geeft het oudste rechtgevende kind, vermeld in paragraaf 2, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1, als dat kind recht geeft op een sociale toeslag als vermeld in artikel 222, of op de zorgtoeslag, vermeld in artikel 218.

Het kind blijft vervolgens verder recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 1.”

5.5. Beoordeling samenwoning/feitelijke gezinsvorming in casu

Verzoekster en de heer ..... hebben samen vier kinderen: ..... (° .....), ... (° .....), ... (° .....) en ..... (° .....).

Zij zijn nooit met elkaar gehuwd maar uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat zij tot 11 mei 2011 samenwoonden op het adres .....

Verzoekster was vanaf 11 mei 2011 tot op heden steeds als alleenstaande ouder in het Rijksregister ingeschreven, tot 4 september 2020 verder op voormeld adres en vanaf 4 september 2020 tot heden op haar huidige domicilie, ...

De heer ..... van zijn kant is vanaf 11 mei 2011 tot op heden als alleenstaande ingeschreven, dit op de volgende adressen:

- ..... van 11 mei 2011 tot 17 december 2014;
- ..... van 17 december 2014 tot 17 april 2015;
- ..... van 17 april 2015 tot 20 oktober 2021;
- ..... van 20 oktober 2021 tot 11 februari 2022;
- ..... van 11 februari 2022 tot heden.

Verwerende partij verwijst in haar standpunt gericht aan de Geschillencommissie d.d. 5 januari 2022 naar de vaststellingen van de Politie ..... zoals opgenomen in de door het Arbeidsauditoraat ..... per brief d.d. 2 september 2021 aan het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bezorgde processen-verbaal.

Hieruit blijkt dat er op 20 februari 2019 door de Politie ..... een onderzoek naar domiciliefraude werd ingesteld met verzoekster en de heer ..... als verdachten.

In het PV nr. .... d.d. 18 juni 2021 wordt dienaangaande het volgende gesteld:

“Op 20/02/2019 krijgen wij een opdracht om ..... te verhoren. Wij stellen vast dat de woning volledig bemeubeld is doch er brandt geen licht en wij zien geen beweging bij de woning. Er zijn ook geen veranderingen in de tuin of via de achterzijde in de woning te zien. Wij gaan verschillende keren langs en op 15/03/2019 kunnen wij ..... alsnog treffen bij een bijgebouw achteraan zijn woning, alwaar er een kantoor is gevestigd. Wij vernemen dat hij vaak onderweg is voor zijn werk als zelfstandige.

In de periode tussen 15/03/2019 en 23/12/2020 stellen wij weinig tot geen beweging vast op het adres.

Wij zien ..... in deze periode niet.

We merken de laatste maanden wel op dat er een nieuw pad rond de woning is aangelegd alsook werd er een dichte haag en een nieuw gazon aangelegd. De woning en tuin gaf steeds een verzorgde indruk.

D.d.23/12/2020 vraagt ..... een adreswijziging aan naar .....

Hij is ingeschreven bij zijn moeder ..... met zijn broers ..... en .....
..... is bijgevolg alleenstaande moeder van 3 kinderen onder de 25 j aar. .... is
sinds 11/12/2020 gehuwd met .....

Het is zijn moeder ....., die ons telefonisch contacteerd (sic) met de vraag om de
woonstvaststelling zo snel mogelijk uit te voeren gezien haar zoon psychologische problemen zou
hebben en in Turkije in opname zou moeten.

Wij gaan ter plaatse op 8, 15, 21, 22, 30 januari en op 4 en 11 februari.

Tussendoor belt ..... ons meerdere malen om de stand van zaken na te gaan en te
benadrukken dat haar zoon moet opgenomen worden in een ziekenhuis in Turkije. Wanneer wij
melden dat wij geen tekenen van bewoning zien, dat er zelf geen licht brandt, brandt de keer daarop
wel licht doch wij krijgen nog steeds geen gehoor.

..... neemt zijn telefoon nooit op en hebben we nooit gezien. Wij maken de vaststelling negatief
op 11/02/2021.

Op 23/02/2021 gaan wij naar aanleiding van de negatieve woonstvaststelling betreffende
..... over tot een voorstel tot ambtshalve schrapping van ..... gezien wij
deze eveneens nooit konden treffen.

Op 02/04/2021 wordt de woonstcontrole heropend gezien ..... beweert er nog te wonen.
Hij zou thuis zijn tussen 14u en 17u. Wij lezen dit op 06/04/2021.

Wij gaan op 09/04/2021 ter plaatse. Wij kunnen ..... niet treffen We stellen vast dat er een
volle PMD-zak in de tuin ligt en dat er camera's werden opgehangen aan de woning. Op het balkon
staat een drooghek met 1 hemd. We doen een kleine buurtbevraging. Wij vernemen dat er soms
maanden geen beweging is. De laatste tijd zou er opnieuw wel beweging zijn.

Op 13/04/2021 doet ..... opnieuw een aanvraag tot adreswijziging naar .....
..... via het OCMW (...). Dit keer samen met zijn echtgenote ..... Wij
wijzigen het huisnummer naar 6 in de aanvraag adreswijziging gezien het een foutief huisnummer
betreft.

D.d. 24/04/2021 om 12u51 treffen wij ..... In de woning treffen wij .....
en ..... zit in de zetel zonder schoenen en is bezig op een tablet of gsm. .... is
drager van pantoffels. Zij zouden niet in de woning wonen. Ze zouden in de .....
wonen. .... en ..... zijn niet aanwezig.

Wij vragen ..... om te tonen wie waar slaapt. Op het gelijkvloers is aan de straatkant een
slaapkamer met een eenpersoonsbed met daarboven een foto van ....., en een
bureau. .... zegt dat zijn zoon ..... en diens vrouw daar slapen. Het dubbel bed zou
nog gekocht worden. .... zou boven slapen. Wij begeven ons vervolgens naar de eerste
verdieping waar ..... ook bij opsteller en ..... komt.

Zij zegt dat ..... en zijn vrouw in het dubbel bed slapen en ..... beneden
in het éénpersoonsbed. In de kast op de eerste verdieping zouden zowel de kleren van ..... als
..... hangen.

Wij begeven ons naar de woonkamer waar wij betrokkenen verder bevragen.

Wij vernemen dat de woning eigendom is van ....., de neef van ..... Hij
heeft oproepnummer ..... Er is geen huurcontract. Wij bevragen nogmaals of ..... en
..... in de woning verblijven. Wij vernemen dat dit niet zo is. .... en ..... zouden er wel
wonen.

Wij delen mee dat wij nog enkele malen zullen terugkeren om na te gaan of wij .....
kunnen treffen, dit gezien wij hem slechts 2 keer getroffen hebben op het adres sinds 02/2019. Hij
deelt ons mee vaak inde omgeving van ..... te vertoeven voor zijn werk en dus niet vaak thuis te zijn.

Op 06/05/2021 neemt ..... telefonisch contact op met opsteller. .... benadrukt dat zij ..... zijn adres in orde wil brengen gezien hij dringend voor een periode moet opgenomen worden in een ziekenhuis in Turkije. Wij delen haar mee dat, gezien wij hem niet konden treffen, wij na de opname zijn adres in orde zullen brengen. .... staat immers nog geldig ingeschreven bij ..... te ..... neemt op 06/05/2021 ook telefonisch contact op. Hij geeft aan minstens 3 weken naar het buitenland te gaan. Wij delen hem mee dat wij de woonvaststelling negatief zullen maken en dat hij nadien opnieuw een aanvraag tot inschrijving kan doen, zodra hij verhuisd is. Wij vernemen via buurtbevraging dat ..... en ..... steeds te ..... zou wonen. De woning zou een sociale huurwoning betreffen. .... zou dan weer bijna niet op het adres van de ..... te treffen zijn. Zij verblijft waarschijnlijk te .....

D.d. 09/05/2021 begeven wij ons opnieuw te ..... Het is moederdag. Wij treffen ..... in de tuin, haar dochter ..... en diens vriend.

..... en ..... zijn niet aanwezig.

D.d. 12/05/2021 treffen wij niemand, er staat een trampoline in de tuin.

D.d. 18/05/2021 krijgen wij geen gehoor.

D.d. 19/05/2021 stellen wij vast dat er voor de derde keer een voertuig AUDI A8 staat met kentekenplaat ..... Betreft een voertuig op naam van ....., maatschappelijke zetel te ..... Beherend vennoot is ....., sinds 2020 ..... genaamd. Via het openbaar gerucht vernemen wij dat ..... meestal met dit voertuig zou rijden.

D.d. 27/05/2021 geen gehoor.

D.d. 06/06/2021 Staat er een voertuig Citroën Berlingo met kentekenplaat ..... op naam van .....

..... was zaakvoerder in 2018. Het faillissement werd aangevraagd en terug ingetrokken in 2020.

De deur in het hek achteraan staat open. Een raam staat op de eerste verdieping op kipstand.

D.d. 17/06/2021 bellen wij aan en krijgen geen gehoor. Er liggen twee volle zakken PMD en een grote volle restafvalcontainer (1201?) op het trottoir. Wij horen geluid aan de achterzijde en treffen daar ..... bij zijn kantoor. .... is ook ter plaatse. Er staat een wasrek vol kledij op het balkon. Er staan meerdere ramen op de kipstand.

D.d. 20/06/2021 begeven wij ons opnieuw naar de woning. Wij rijden onmiddellijk naar de achterzijde gezien ..... ons meedeelde dat wij hem daar meestal konden treffen. Wij treffen ..... op het terras, opnieuw drager van dezelfde sloefen. Zij deelt ons mee dat ..... net gaan tanken is, dat hij dit steeds doet op zondag om 14u00.

Wij doen navraag naar de eigenaar van het pand, wij vernemen volgende informatie:

De gekende eigenaars d.d.31/12/2020 van .....

= ..... - 99/100 van de eigendomsrechten

= ..... (° .....) - 1/ 100 van de eigendomsrechten."

In navolging van voormelde vaststellingen heeft de Politie ..... nog verder opzoekingen en navraag bij diverse overheidsdiensten en instellingen gedaan, blijkens het navolgend proces-verbaal met het nummer ..... d.d. 29 juni 2021.

Hierbij wordt gesteld dat de buurtinspecteur heeft vastgesteld dat er sprake is van domiciliefraude waarbij verzoekster feitelijk woont op het adres van de heer ..... en dat ..... met zijn echtgenote feitelijk woont op het adres van verzoekster.

Uit bevraging van de Dienst Voertuigen blijkt dat de in het initiële proces-verbaal genoemde Citroën Berlingo met het kenteken ..... op naam staat van de zaak van de heer ..... (.....) en de Audi A8 met het kenteken ..... is geregistreerd op naam van ..... met maatschappelijke zetel op het adres ..... waarvan verzoekster zelf zaakvoerder was tot 13/08/2010.

Verder blijkt onder meer dat verzoekster op 30 april 2021 ten aanzien van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft verklaard dat zij samenwoonde met ..... op het adres .....

Hieromtrent wordt door de Politie ..... het volgende opgemerkt:

“Verwijzende naar de aanvankelijke akte .....

- *Nochtans belt zij op 13/04/2021 naar buurtinspecteur ..... om ..... te laten inschrijven op het adres .....*
- *Nochtans beweert ..... zelf op 02/04/2021 dat hij nog steeds woont in de .....*
- *Nochtans vraagt ..... op 13/04/2021 opnieuw een adreswijziging aan naar de .....*
- *Nochtans vragen zowel ..... als ..... is op 6/05/2021 dringend om een adreswijziging naar de .....*
- *Buurtbevraging in mei 2021 door buurtinspecteur ..... leert hem dat zowel ..... als zijn vrouw ..... nog steeds verblijven langs de .....*”

Er wordt eveneens vermeld dat verzoekster en de heer ..... reeds eerder gekend waren als verdachten van oplichting in sociaal recht, waaromtrent er evenwel geen toetsing is gebeurd naar het eventuele gerechtelijke gevolg dat daar aan werd gegeven.

De processen-verbaal betreffende dit eerdere onderzoek (PV met het nr. .... d.d. 23 januari 2017 en het navolgende PV met nr. .... d.d. 11 mei 2017) werden wel als bijlage gevoegd waaruit blijkt dat op 17 januari 2017 bij een huiszoeking in het kader van een gerechtelijk onderzoek werd vastgesteld dat de toenmalige sociale woning van verzoekster op het adres ..... niet was bewoond en dat verzoekster al een hele tijd op het adres van de heer ..... zou wonen.

In het verzoek d.d. 4 november 2021 stelt Mr. .... namens verzoekster dat er geen sprake was van samenwonen en zij wijst daarbij op wat volgt:

“Partijen hebben wel 4 kinderen tesamen, en het is evident dat dit enige communicatie vergt, alsmede de sporadische aanwezigheid van verzoekster bij dhr ....., in het kader van de opvoeding van de kinderen.”

en:

“Vanaf mei 2021 is de gemeenschappelijke dochter ..... ernstig ziek (lymfekanker) en vraagt zij permanente verzorging.

De woning van de heer ..... te ....., is meer aangewezen voor het verblijf van de zieke dochter, beter dan de sociale woning van verzoekster te .....

Vandaar dat verzoekster inderdaad veelvuldig in de woning van dhr. .... aan te treffen is, doch er is geen samenwoningst.”

Bij e-mail d.d. 15 februari 2023 wijst Mr. .... er tevens op dat het strafzaak ingevolge het onderzoek van het Arbeidsauditoraat ..... op 1 februari 2023 werd geseponeerd.

De Geschillencommissie meent dat het feit dat niet werd overgegaan tot strafrechtelijke vervolging niet impliceert dat er tijdens de kwestieuze periode geen sprake zou zijn geweest van samenwoning of feitelijke gezinsvorming², laat staan dat de door de Politie ..... zoals opgenomen in voormelde processen-verbaal gedane vaststellingen niet meer in overweging zouden kunnen worden genomen voor de beoordeling van de feitelijke situatie.

Uit de processen-verbaal blijkt echter dat verzoekster vanaf het begin van het politieel onderzoek op 20 februari 2019 tot 24 april 2021 nooit door de Politie ..... werd aangetroffen op het adres van de heer ..... (.....). Er werd tijdens deze periode blijkbaar weinig beweging rond het huis waargenomen en ook de heer ..... kon er bij geen enkel controlemoment worden aangetroffen, hetgeen het gevolg zou zijn van het feit dat hij veel van huis is voor zijn werk. In elk geval blijkt evenmin dat de heer ..... tijdens deze periode op het adres van verzoekster zou hebben verbleven.

Er dient voor deze periode van 20 februari 2019 tot 24 april 2021 te worden vastgesteld dat er geen samenwoning of feitelijke gezinsvorming wordt bewezen en het wettelijk vermoeden volgend uit de inschrijving in het Rijksregister van verzoekster als alleenstaande ouder niet is weerlegd zoals bedoeld bij de bepalingen van artikel 3, § 3 BVR Sociale toeslagen en artikel 3, § 2, 8^e lid BVR Selectieve participatietoelagen.

De eerdere vaststellingen van de Politie ..... begin 2017 van feitelijke samenwoning van verzoekster en de heer ..... doen hier niets aan af gelet op het feit dat er tot het nieuwe onderzoek twee jaren waren verstreken en verzoekster bovendien nadien een nieuwe sociale woning heeft verkregen op haar huidige domicilie-adres waar zij op 4 september 2020, derhalve tijdens de kwestieuze periode, als alleenstaande ouder werd ingeschreven.

Vanaf 24 april 2021 daarentegen, heeft de Politie ..... bij elk controlemoment hetzij verzoekster zelf in de woning aangetroffen in omstandigheden die niet wijzen op een of ander sporadisch bezoek, te meer de heer ..... daarbij niet steeds zelf aanwezig is, hetzij haar auto aan de woning van

---

² Cf. Arbeidshof Antwerpen (afdeling Hasselt), 6 april 2023, *onuitg.*: “Daarnaast bindt het zonder gevolg klasseren van een strafdossier de burgerlijke rechter niet.”.

de heer ..... aangetroffen. Verzoekster zelf kan daarentegen in die periode nauwelijks op haar officiële adres worden aangetroffen.

Bij het verzoek d.d. 4 november 2021 stelt Mr. .... dat dit het gevolg zou zijn van de ernstige ziekte van de dochter ..... vanaf mei 2021 die permanente verzorging nodig heeft en het feit dat de woning van de heer ..... zich in die context ook beter tot een verblijf van de dochter leent dan de sociale woning van verzoekster.

Uit de bij het verzoek gevoegde medische stukken blijkt dat ..... reeds eerste symptomen vertoonde in april 2021. Verder blijkt er een voor zover bekend eerste ziekenhuisopname op 12 mei 2021. Nadien volgt er opnieuw een opname van 31 mei 2021 tot 6 juni 2021 met de start van de chemotherapie die werd verdergezet tot minstens augustus 2021.

Er dient te worden vastgesteld dat verzoekster door de Politie ..... reeds in huiselijke omstandigheden die wijzen op samenwonen werd aangetroffen in de woning op het adres van de heer ..... op 24 april 2021 (waarbij de dochter ..... niet aanwezig was), evenals op 9 mei 2021, en dat er reeds begin mei 2021 door de buurtinspecteur aldaar werd gemeld dat verzoekster al gedurende een hele periode nauwelijks nog op haar domicilie-adres kon worden aangetroffen.

De eerste vaststellingen van de Politie ..... doen zich derhalve voor voorafgaand aan de behandelingen die tot een permanente verzorging van ..... nopen zodat niet kan worden geconcludeerd dat de aanwezigheid van verzoekster in de woning het gevolg zou zijn van de ziekte van haar dochter.

De vaststellingen van de Politie ..... zoals opgenomen in voormelde processen-verbaal voor de periode met ingang van 24 april 2021 dienen te worden beschouwd als een bewijs van feitelijke gezinsvorming zoals bedoeld bij de bepalingen van artikel 3, § 3 BVR Sociale toeslagen en artikel 3, § 2, 8^e lid BVR Selectieve participatietoelagen.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat verwerende partij na kennisname van voormelde processen-verbaal terecht de toekenning van de sociale toeslag heeft stopgezet, doch dat de feitelijke gezinsvorming slechts kan worden bewezen geacht voor de periode met ingang van 24 april 2021 zodat de terugvordering dient te worden beperkt tot de sociale toeslagen voor de periode van 1 mei 2021 tot en met 31 augustus 2021.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **gedeeltelijk gegrond** is in de mate dat de feitelijke gezinsvorming van verzoekster en de heer ..... slechts bewezen kan worden geacht in de zin van de bepalingen van artikel 3, § 3 BVR Sociale toeslagen en artikel 3, § 2, 8° lid BVR Selectieve participatietoelagen vanaf 24 april 2021, zodat de terugvordering dient te worden beperkt tot de sociale toeslagen voor de periode van 1 mei 2021 tot en met 31 augustus 2021.

Aldus uitgesproken te Brussel op **21 april 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (lid voor Opgroeien regie) en de heer Jürgen Poels (plaatsvervangend lid FONS/VUTG), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te.....
.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens